

STUDIU: Tranziția energetică ar putea genera o creștere a producției industriale de 1 - 3 mld. euro

Tranziția energetică ar putea genera în România o valoare suplimentară de 1-3 miliarde de euro a producției industriale, contribuind la crearea unui număr de 30.000 până la 52.000 de noi locuri de muncă în perioada 2017-2030, arată studiul "Just E-Volution 2030".

Studiul a fost elaborat de think-tank-ul The European House – Ambrosetti împreună cu Fundația Enel și include contribuții și sugestii din partea Agenției Internaționale pentru Energie (IEA), a mediului de afaceri internațional și românesc (Alcoa, Dacia, UNTRR, AFEER), a Autorității Naționale de Reglementare în domeniul Energiei (ANRE), BNEF și alții.

Rezultatele modelului au evidențiat faptul că tranziția energetică, posibilă în urma procesului de electrificare generată prin intermediul surselor de energie regenerabilă (RES) și al digitalizării, reprezintă o oportunitate, iar rezultatele sale sunt deosebit de pozitive pentru stimularea producției industriale și a ocupării forței de muncă în țările UE-28, precum și în Italia, Spania și România.

Studiul ia în calcul estimările rezultate în urma aplicării a trei scenarii diferite (Scenariul de Referință al UE, Scenariul EUCO3232.5 și Scenariul Eurelectric), bazate pe evoluția cererii finale de energie, care ia în calcul metode alternative de trecere la noi surse de producere a energiei electrice.

România are o cota de energie din surse regenerabile peste nivelul Uniunii Europene, dar cu un PIB pe cap de locuitor de 9.600 de euro, care se situează sub media Uniunii Europene.

În 2030, se preconizează ca România va înregistra o reducere cu 43,9% a producției de energie generată de sectoarele incluse în schema de comercializare a certificatelor de emisii (ETS) și de 2% a energiei provenită din sursele care nu sunt incluse în schema ETS, care raportează emisiile de gaze cu efect de seră (GHG) față de nivelurile din 2005. În aceste condiții, România va reuși să atingă o pondere de 27,9% a energiei regenerabile din consumul final și să își îmbunătățească eficiența energetică cu 37,5% (Planul Național Integrat în domeniul Energiei și Schimbărilor Climatice).

Performanța României în atingerea țintelor stabilite de Planul Național Integrat în domeniul Energiei și Schimbărilor Climatice a fost evaluată folosind aceeași metodologie ca și în cazul Italiei și Spaniei. Spre deosebire de aceste două țări, România pare să fie pe drumul cel bun în privința îndeplinirii tuturor țăintelor legate de energia regenerabilă pentru consumul final, emisiile de gaze cu efect de seră (GHG) și consumul de energie. În plus, este de așteptat ca România să evolueze peste așteptări în privința ponderii energiei regenerabile din consumul final de energie care, conform estimărilor, va ajunge la o cota de 29,5%, cu 1,6 puncte procentuale mai mare decât ținta oficială stabilită pentru 2030.

România a depășit deja obiectivul stabilit pentru 2020 care prevede ca 24% din producția de energie să provină din surse regenerabile, din moment ce țara a înregistrat încă din 2016 o cota de producție din surse regenerabile (RES) de 25%.

Datorită acestei performanțe, ținta de producție pentru regenerabile stabilită pentru 2030 pare una destul de modestă raportată la nivelul actual: se preconizează că ponderea va crește la 27,9% până în 2030, de la 26,2% în 2020. Același lucru este valabil și pentru obiectivele RES referitoare la consumurile de energie electrică utilizată pentru încălzire și pentru răcire, ponderea energiei din surse regenerabile urmând să se modifice cu -2,2%, respectiv +4,8% până în 2030. România își propune, în schimb, să încurajeze adoptarea surselor de energie

regenerabila pentru sectorul transporturilor, a caror pondere din consumul final de energie se preconizeaza sa creasca de la 10% în 2020, la 17,6% până în 2030.

Principalele beneficii ale tranziției energetice vor fi înregistrate în zona serviciilor digitale, a producției industriale, a ocupării forței de munca și a calității aerului.

Serviciile digitale vor avea un rol crucial în încurajarea tranziției energetice, care este în curs de derulare. Printre acestea: tehnologii de stocare integrate în sistemele de alimentare cu energie; managementul inteligent al rețelei; programe "demand response" care stimuleaza clientii sa își reduca consumul în perioadele de vârf; platforma de partajare; sisteme de la casa la rețeaua electrica; integrare vehicul-rețea electrica, care permite acoperirea vârfurilor de consum cu energie provenita din bateriile mașinilor electrice ; sisteme de control a consumului de energie în locuințe cu ajutorul automatizarilor; sisteme cu senzori.

Valoarea producției energetice, la nivelul anului 2030, obținuta cu ajutorul acestor servicii suplimentare de furnizare care pot fi activate în următorii ani (variantele comerciale pot fi lansate în următorii 3 - 5 ani) se ridica la 65 de miliarde de euro în Uniunea Europeana și 1 miliard de euro în România. Aceste valori ar putea fi subestimate. Faptul ca unele servicii digitale încă se afla într-o faza incipienta de dezvoltare, iar literatura de specialitate pe acest subiect este limitata, poate subestima valoarea de piață generata de aceste servicii digitale în 2030.

Valoarea producției obținute cu ajutorul tehnologiilor electrice va crește în România de la +1 miliard de euro (în Scenariul de Referință al UE) la +3 miliarde de euro (în Scenariul Eurelectric) în perioada 2017 - 2030. Aceasta creștere depășește scaderea preconizata a valorii producției de energie din surse termice, cu un aport net în ceea ce privește producția industrială, în intervalul de 2-3 miliarde de euro în 2030, care include și contribuția relevantă a serviciilor digitale suplimentare care ar putea fi activate prin adoptarea unor surse de energie neconvenționale.

Impactul asupra forței de munca arata un efect pozitiv al tranziției energetice pentru Uniunea Europeana. În România, efectul net se situeaza între +30,000 până la peste +52,000 de noi locuri de munca create până în 2030.

Mijloacele de transport electrice permit reducerea emisiilor poluante și îmbunătățirea calității aerului, în special în zonele urbane. Înlocuirea tehnologiilor termice cu cele electrice în sectorul de transport (vehicule electrice) și cel rezidențial (pompe de caldura) va contribui cu precadere la reducerea deceselor premature în Uniunea Europeana, Italia, Spania și România, cu 5.000, respectiv 1.000, 500 și 170 de unități în 2030.

Patru politici, care implica demersuri specifice, au fost identificate pentru a face față provocărilor legate de tranziția energetică și redistribuirea eficientă a beneficiilor sale: Sprijinirea implementării tehnologiilor electrice prin promovarea unei conversii eficiente a lanțurilor de valoare către tehnologii electrice; Gestionarea pierderilor de locuri de munca, creșterea oportunităților de noi locuri de munca și abordarea problemei recalificării și îmbunătățirii abilităților; Abordarea problemei energiei pentru consumatorii defavorizați; Promovarea unei redistribuiri corecte a costurilor asociate tranziției energetice.

O recomandare finală este identificarea celor mai bune practici puse în aplicare la nivel internațional pentru a gestiona eficient perioada de tranziție și a le transpune la nivelul țărilor UE28.